

„PADOBRANAC“ U REDU

Ložać kupolskih peći u borskom rudniku Ljubiša Jovanović ispunio je svoj godišnji plan 9 maja, plan za 1949 — 9 avgusta, a 18 novembra završio je rad za 1950 i počeo da loži za posljednju godinu Petoljetke.

CABUŠ

NOVA 1949 GODINA: — KUDA ĆEŠ? JA SAM NA REDU!

1951 GODINA: — NE ZADRŽAVAJ ME. IDEM DA ČESTITAM LJUBIŠI, DOK ME NIJE PRETEKAO OVAJ IZ DRUGE PETOLJETKE.

TAMO-AMO PO SVIJETU

PENZIJA PREMA ZASLUZI

Američki Kasacioni sud u Visbadenu do- dijelio je penziju njemačkom policijskom gene- ralu Simonu kao „lakšem zločincu“.

— Bilo bi i više, ali šta možemo, gospodine generale, kad su vas proglasili samo za „lakšeg zločinca“

Legija stranaca

U kancelariju ulazi inspektor američke vojske u Bizoniji, Džim Kornetbif.

Pukovnik Čuingam ustaje i propisno pozdravlja pretpostav- ljenog.

— Ser! — javlja se pukovnik Čuingam, šef kancelarije za vr- bovanje u legiju stranaca!

— Dobro, sjedite. Dakle, kako posao? Javlja li se ljudi?

— Jes, ser. Javlja se, ali ne baš onako kako smo zamislili... Ima mnogo škarta: nezaposlena lica i sličan materijal... Osim to- ga, ima i takvih koji hoće da nas prevare.

— Kako to: hoće da nas pre- vare?

— Pa, eto... Dođe čovjek, ja- vlja se — naoko snažan, reklo bi se pošten, čestit... Kad tamo, ispadne da nije ni krao ni klaod, čak nije bio ni nacista.

— A šta vi na to?

— Ja ih najurim. Takvi ljudi ni u francuskoj legiji ne bi pro- šli, akamoli u našoj. Nismo mi humano društvo za pomoć neza- poslenima. Kad bismo ih uzima- li, šta bismo radili s tolikom ar- mijom!

— Pa ipak, morate, pored Ni- jemaca, da uzmete andersovce, papanekovce, ustaše, petenovce...

— Da, samo treba da uredimo stvar s Vatikanom. Mnogo nam konkuriše. Ljudi traže kapare, jer inače prijete da će kod pape, koji ih šalje besplatno u Argen- tino, u Španiju ili u samostane.

— Ne brinite, Čuingame, sve je to naša legija. Dolar je dolar, ma u čijem je džepu. A front i komanda su isti.

Pukovnik se počea gdje ga ne svrbi:

— Razumijem, ser samo...

— Šta je pukovniče? Šta se mrštite?

— Pa eto... Prokrijumčarili su se neki komunisti i u našu legi- ju ubacili propagandu da vrbu- jemo protiv Rusa. Zbog toga nam mnogi bježe. Ne žele da s Rusi- ma imaju posla.

Sad se Kornetbif počea po mjestu gdje ga svrbi:

— Pa kako ćete odabrati lju- de?

— Izmislio sam ja nešto! Sva- ki kandidat za našu Legiju stra- naca mora da dovede dva svje- doka koji će potvrditi da nije promitovan kao antifašista u o- vom ratu.

— Jeste li poludjeli, pukovni- če! Zar hoćete da obrazujete an- tifašističku legiju!

— Niste me razumjeli, inspek- tore. Mislio sam — da nije kom- prometovan kao antifašista u ovom ratu.

ODLIKOVANJE

Današnji Italijanski vlastodršci nikako ne mogu da oprostite Mu- soliniju što je toliko slabo prošao u ratu. Oni svim silama nastoje da speru ljagu sa svog oružja. Najprije su odlikovali jedinice koje su propale na istočnom bo- jištu, a zatim su otvorili svoje u- nutrašnje bojište. Na tom bojištu sa izvjesnim zakašnjenjem, stiču ratnu slavu, upotrebljavaju ten- kove, mitraljeze, taktiku, strate- giju i sve ostale elemente rata. Isključeno je neko neprijatno iz- nenađenje, jer „neprijatelj“ nije naoružan. Pa i pored toga, oru- žane snage „saveznika“ ne mogu da se ponose rezultatima, pošto ih je, ipak isuviše malo da bi mo- gli da pobijede cio italijanski na- rod.

Uzduž i POPRIJEKO

Prije neki dan američka štampa objavila je vijest da je Vašin- gton uznemiren neuspjesima mo- narhofašističke vojske u Grčkoj.

Kad je Caldaris to pročitao, nije ni čekao poziv američkog ambasadora, već je odmah poku- šao da sastavi novu vladu.

★

Svrgnuo me Vašington! — iz- javio je bivši pretsjednik Vene- cuele.

To je isto kao kad bi njegov nasljednik, novi pretsjednik izja- vio:

— Postavio me Standard-Oil!

★

Kuomintangove armije propa- daju, narodna vojska napreduje, Čang Kaj Šek se evakuise, mini- stri daju ostavke, a sada je, eto, stradala i gospoda Čang Kaj Šek. U Vašingtonu su joj učtivo, ali nedvosmisleno savjetovali da svo- je agitatorske sposobnosti primi- jeni kod svoga muža i njegovih prijatelja.

Kažu da se vodio dramatičan razgovor između očajne gospode i okrutnog, ali realnog bankara: — Mome narodu je potrebna pomoć... mnogo novaca... — mo- lila je ona.

— Kako narodu? Mi smo do- sada davali pomoć samo za vašu vojsku...

— Pa, dajte za vojsku! — osta- la je uporna gospoda.

— Rado bih dao, ali na žalost, vaše vojske uskoro neće biti.

★

Prije neki dan Bevin je održao svoj spoljnopolitički ekspozé. Re- kao je mnogo interesantnih stva- ri, a neke stvari je interesantno prečutao. O Kini je rekao:

„Britanska vlada ne može biti ravnodušna prema sudbini svojih građana u Kini...“

Onda je, poslije kraće pauze, dodao:

— „...i prema sudbini naših op- sežnih interesa u Kini!“ t.j. pre- ma sudbini i interesima kineskog naroda, koji se bori za svoju slo- bodu.

★

O Organizaciji Ujedinjenih na- cija Bevin se izrazio veoma pesi- miistički:

— Sumnjam da li će se OUN uopšte pokazati dorasla ozbiljnim problemima...

Britanski ministar inostranih poslova mogao je još dodati:

— „...pa i ukoliko je dorasla — to treba spriječiti.“

★

Čang Kaj Šek ima namjeru da upotrebi gas protiv Narodnoos- bodilačke armije Kine. U tu svr- hu izvršena je temeljna organi- zacija. Spremne su boce sa ot- rovnim gasovima, članci u Her- stovim redakcijama o takvoj na- mjeri demokratske armije de- manti da je Kuomintang upotre- bio gasove i jedna mješovita a- meričko-kuomintangovska komi- sija, kvaliteta „Balkanske komi- sije“ koja će stvar proučavati u Vašingtonu.

GDJE JE ZAPELO?

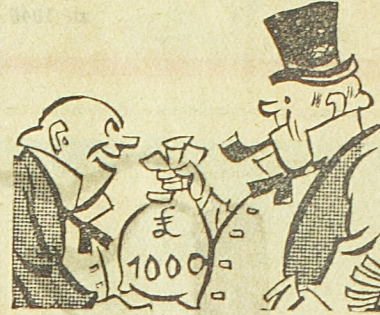
„Njujork tajms“ piše da u A- merici počinje propagandna kam- panja za američki način života, ili protiv komunizma, što je ista stvar, i to putem oglasa. „Kam- panja treba da objasni narodu kako funkcioniše američki priv- redni sistem i ona će postati no- vo oružje protiv komunizma...“

★ KUPUJEMO južnoameričku privredu, koncesije, rudnike, banke, saobraćaj, izvore nafte. Ko neće milom, možemo uzeti i si- lom. Južna Amerika je — Ame- rika, a mi se držimo onoga: A- merika — Amerikancima.

★ MI SMO ZA JEDNAKOST U MEĐUNARODNIM ODNOSI- MA, S TIM DA MI DIKTIRA- MO.

★ HITNO PRODAJEM svoje koncesije u Mandžuriji i sjever- noj Kini. Vanredno povoljni us- lovi — na dugogodišnju otplatu, po sniženoj cijeni. Dajem pride paket akcija „Amerikan-Siberi- jan gold fields“ (emisija 1916 go- dine), kao i neke druge stokove akcija iz istočne i srednje Evrope.

Ponude na H. Huver, eks-pre- zident.

Biće objavljena serija od dva- naest oglasa, od kojih će prvi bi- ti pod naslovom: „Razumije se, da će Amerika napredovati ako mi svi zapnemo.“

Redakcija „Ježa“ došla je i do drugih oglasa, iz kojih se vrlo jasno vidi kakav je američki privredni sistem, kao i to da je tamo stvarno nešto zapeło.

Evo nekoliko tih oglasa:

★ AMERIČKI FILMOVI SU NAJJEZIVIJ FILMOVINA SVI- JETU.

★ OMLADINSKA LEKTIRA: Tek izišlo iz štampe deveto iz- danje knjige „Kako da izvršim ubistvo, a da ne budem kažnjen!“ Hiljadu i jedan recept savršenih ubistava. Mnogobrojne zahvalni- ce od čitalaca prvih osam izda- nja. Preporuke najuglednijih gangstera. Najljepši poklon za nastupajuće praznike vašim sino- vima i kćerima.

★ SING-SING JE NAJVEĆI ZATVOR SVIJETA. NAJMO- DERNIJE ELEKTRIČNA STOLI- CA. KULTURNO UBIJANJE.

ZAGONETKE I ODGONETKE

Letnuh jednom naviše, Drugom padoh naniže; Ko se nađe kod mene Bi mu grde od mene.

(Čang Kaj Šek)

Šilo motovilo, ispod neba prohodilo, turski zanosilo, grč- ki ne umjelo.

(Balkanska komisija)

S kožom uđe, bez kože iza- de.

(Američka intervencija u Kini)

Vočku tresem ovde, a rod na hiljade milja daleko pada. (Sirovine iz kolonija)

Trnje sjekoh jedno ljeto, Sjekoh trnje drugo ljeto, Sjekoh trnje treće ljeto, A sve trnje jednoliko. (Denacifikacija u Bizoniji).

Zasluženi odmor

Hitlerov komandant Keserling, koji je osu- đen na doživotnu robiju, pušten je na „časnu riječ“ na odsustvo.

— Na častnu riječ, nisam lud da pobjegnem iz ovog raja.

AKTUELNE POSLOVICE IZ MARŠALIZOVANIH ZEMALJA

Ne ortaći se s onim s kim ćeš se gologlav esapiti.

Moja kućica, njihova slobodi- ca.

Sebi oreš, sebi siješ, sebi vlačiš, drugome ćeš žnjeti.

Koja koka mnogo kakoće, malo jaja nosi (al katkad spu- sti malo praha od jaja).

Traži hljeba preko najlon- čarapa.

SRDITA NEMOC

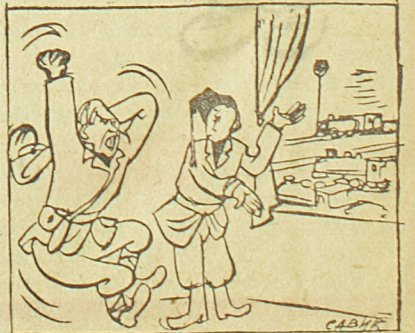
U Italiji je uspio štrajk činovnika telefona, telegrafa i saobraćaja — i pored terora policije.

— Opet štrajk! Telefonirajte policiji. — Ne rade telefoni

— Telegrafišite! — Ne radi ni telegraf.

— Brže vozom!... — Kao što vidite, ni voz ne radi...

U ZAPADNOJ ZONI NJEMAČKE

DIM

Po otegnutom ravnom drumu kreće se stotinu kola od Bačkog Petrovca ka Bečeju.

— Sile su Petrovčani! — dive se usput seljaci.

A iz kola se ori pjesma, šala i smijeh. Čuje se nečiji glas:

— Takmičićemo se ko će više drva da natovari. Kad ih prevučemo, biće svima dosta za čitavu godinu.

A u Bečeju kaže im službenik Sremaga:

— Javite se samo skladištaru, pa ćete odmah dobiti drva. Nama je već javljeno da vi dolazite.

Stotinu kola poređalo se pred skladištem drva. Samo skladištara nema. Rano je — još nije kancelarisko vrijeme. A onda prolaze sati, a njega nema — nema ga u stanu, nema ga u preduzeću. Tek poslije podne nekako su ga pronašli u jednoj kafani.

U pratnji Petrovčana, skladišter lagano geguca u pravcu drvare i zapliče jezikom.

— Ta, polako ljudi, gdje ste zapeli! Da vam kažem jednu staru narodnu: „Ko se dima ne nadimi, taj se vatre ne nagrija.“

— Ti li si taj dim?! — gledaju ga frontovci. — Nego, izdaj ti nama sada drva, a mi tebi da kažemo jednu našu novu narodnu: Uzećemo mjeru svakom saboteru.

POSljedica

Bivši trgovac Selko Huremović zavijen u šal preko ušiju, kašlje i žuri ulicom. Susreće ga prijatelj.

— Sta je? Bolestan?

— Mani, gadno sam nagrabusio — odgovara mu ovaj gušeci se u kašlju.

— Pa eto, takvo je vrijeme. A gdje si tu nezgodu navukao?

— Putovao za Vrnjačku Banju.

— Dabome, a sigurno si već bio rovi! Tamo te do'vatile komplikacije?

— Jes', komplikovalo se sa orasima.

— E to nikako nisi smio! Orasi upropaste čovjeka. Kolika je bila količina?

— Pa oko sedamdeset kilograma, očišćenih.

— Auh, pa gdje ti stade?! Pa to si jeo i danju i noću?

— Ma nisam ih jeo. Nego mi milicija pronašla u paketima. Htio sam malo da prenesem u Beograd, da se nađe za prijatelje.

NAŠI SMO

Franja Pap voli i poštuje sve „dobre“ stare običaje pa je zato puštao prijatelje u svoju prodavnicu na „mala vrata“ i davao im tekstil prekoreda.

— Pa zar ovoliki ljudi čekaju na red, a vi puštate neke oko- lo?

— Sta ćete! Naši smo, a ove ovdje ne poznajem!

— Ali se, kasnije, ipak bolje upoznao i sa „ovima ovdje“.

★

U Kukuljanovu se može preko Nabavno-potrošačke zadruge sve dobiti ako ste u dobrim odnosima sa namještenicima. A to nije teško, pošto se priča da su oni vrlo druželjubivi, a prema prijateljima i neobično darežljivi. Naši smo...

MALI ĐOKICA PIŠE „JEŽU“

PARKINJE MAKAZE

IZASLI smo na stanicu da dočekamo babu iz obrenovca a ujka jova kaže deda paji jes video što smo izradili domaći auto i to sve sami od karoserije do cilindra a deda kaže ne bi ja seo u taj vaš domaći auto pa da mi platite po taksimetru a ujka jova kaže a ti ko ona lisica što je za visoko grožđe rekla da je kiselo a i da nije ja ti ne bi preporučio da se kačiš jer ima nezgodna stvar što je auto građen tako da se ne drma pri vožnji i šta će ti auto kad nemaš osećaj da se voziš autom a još kad zaopuči novom autostradam čovek pomisli da putuje avionom pa se nagne na prozor da posmatra brda i doline.

A deda kaže falite se falite, čudna mi čuda izmislili auto, četiri točka i malo obloge s motorče pa izlakiraš, deder vi napravite onaka četvorosovinska putnička kola bre nešto svetsko ko što ima onaj strani orijent ekspres a pazi samo što su poštanska kola pravi vagon li za poštare e nećete vi to imati ni za sto godina a ujka jova pride da ih pogleda pa kaže imaš pravo, po vama ne bi ni za iljadu godina a ako te ko pita za ova svetska kola kaži da ih je radila naša jasenica.

A deda tek namesti naočari pa kaže uh ja sve slabije vidim, zbilja to i nije ništa naročito jer da padne neka kamenčura usput pa da ih zgnječi ko pitu a ujka jova kaže znaš ima nešto opasnije od ti vaši kamenčura a to je ona frekciona presa što se izrađuje u alatličari lole ribara, ta ima udarac od sto pedeset tona i već je zgnječila mnoge stare adete a ne do bog da neki zlomšljenik prigviri u njene čeljusti a kad pomenušmo te nove domaće artikle jesi li ti pajo čuo za parkine makaze a deda kaže znam ti ja ko ti je ta tvoja parka, sigurno šnajderka sindikalna što premašuje norme a ujka jova kaže to je bila stara boginja sudbine što makazama preseca konac života al džinovske makaze iz fabrike u železniku seku gvožđe i granitne kocke fike fike ko puter i sad se ljudima produžuje život jer su oni to ranije sekli rukom pa da vidiš nove brusilice i glodalice što

smo ranije uvozili pa električne bušilice i pneumatičke čekiće, ti gde čvrknu i provrte tu je razdrmana i proburažena utroba a deda kaže gde je to bre pokaži da vednemo a ujka jova kaže moš da vidiš prvog maja u povorci al izbegavaj da posle ne sanjaš.

Priča ujka jova o našem velikom rotacionom kopaču što na melioraciji zemljišta zamenjuje bataljon radnika i kaže zamisli bre pajo jedan kopač osam stotina ljudi, dva kopača iljadu šes stotina, tri kopača, mozak ti se zavrti od silne rotacije a deda kaže vidim ja jovo da se tebi vrti u glavi a mudar stari svet ne kaže badava ko lakše ide brže stiže a ujka jova kaže vidim gde ste stigli.

Ujka jova nabraja karpovljevi vibrator što dvaput brže vibrira nek čuveni čikaški pa nove kaplanove turbine litostroja pa končarevske generatore i transformatore što transformišu i struju i način života pa simens martinove peći za livenje čelika a kaže napravili smo i prvu šuplju osovinu za pržnu peć a deda kaže šta vam vredi kad je šuplja a što se falite da fibrikujete domaće durbine i furune kad su to kaplarove simensove i martinove a što kažeš da kosancim menjate način života izidi pa pogledaj na sve strane ide svet u kafane i bioskope, pozorišta pa i u cirkus i na trke, slušaju radio čitaju novine i vole d imaju lep stan i dobar ručak, šta se tu izmenilo kad su i pre tako živeli ljudi a ujka jova kaže al koji.

Utom dođe voz s babom i deda je za dobrodošlicu izgrdi što je toliko dugo čeka pa mu jova čitav sat puni uši s neke degeneratore i dušu mu glode s njiove glodalice a baba posle priča da je te noći deda bunco ajoj ne daj stano oće da me zgnječe ko bubašvabu a posle se dernja joj nemoj da mi sećete vrat a ja mu nako bunovnom kažem nemoj ti da laješ na zvezdu pa se ne boj za vrat al on pomnije sve neke darkinje makaze, čini mi se šiša ga neka berberka.

Jeste da jeste, ali nije da nije

Objavi lijepo „Borba“ da je Industrija metalnih okova iz Sombora proizvela 6.000 katanaca koji se ne mogu upotrebiti kao — katanci. Ali uprava ovog preduzeća pročeprka po svojim lagerima i nađe najbolji katanac (jedan od onih koji su prije rata stavljanj na usta) i kaže:

— Ne može to tako! Jeste da jeste, ali nije da nije.

I pošto spomene uvredu, član 10 Zakona o štampi, uprava pokuša da stavi katanac u četiri razdjela. Ovak o trplike:

1) Istina je da je preduzeće proizvelo seriski izvjestan broj katanaca koji su se pokazali kao neispravni („Jeste da jeste“). Ali nije istina da se 6.000 katanaca iz ove pokvarene serije ne mogu ni upotrebiti ni preraditi, već je istina da se svi ovi katanci mogu popraviti („nije da nije“).

2) Jeste da šteta iznosi nekoliko hiljada dinara, ali o nekoj sumi od sto hiljada nema ni riječi.

3) Što se tiče navoda da je kvalitet proizvoda loš, ni to nije istina. Jer kontrola je postojala („Glavna direkcija metalne industrije je u više mahova, povodom reklamacije kvaliteta katanaca, skretala pažnju upravi preduzeća na ovu stvar.“) Ali šta je tu uprava kriva? Ona je proizvodila loše katance zbog toga što nije kontrolisala kakvi se katanci proizvode. Da je to kontrolisala, pa da su katanci loši, ajde-de. Ah, brate, nije kontrolisala, i sad — nju za gušu!...

4) A što se tiče tvrdjenja u „Borbi“ da je uprava mislila da rasproda te katance pa da poslije zaturi trag na taj način što će promijeniti ime preduzeća — koješta! Ko bi mijenjao ime preduzeća zbog tričavih 6% godišnje proizvodnje! Zato ona sa gnušnjem odbija... i tako dalje. A kako bi lijepo zvučalo da je napisala: „Dosta je bilo! Nećemo više proizvesti nijedan loš katanac!“

Ali, eto, nije... Čak i ovaj katanac kojim je trebalo da se zapuše usta štampi bio je slabog kvaliteta.

PRAŠUMA

Akcija za pošumljavanje u Niškom srezu napreduje odlično. Dosada je pošumljeno toliko prostranstvo da se stabla mogu na prste izbrojati.

CUPKANJE POD BAGREMOM

Po propisima Niške dječje poliklinike, sva djeca moraju biti zdrava. U tom smislu je i udešeno da čovjek ne zatekne tamo nijednog ljekara kad odvede djecu na pregled. Ali zato postoje ljubazne sestre:

— Dijete ostavite ovdje u čekaonici, a vi morate napolje!

— Kako?! Zar na ovu hladnoću?

Eto, tamo pod bagremom čeka još puno ljudi, pa možete i vi.

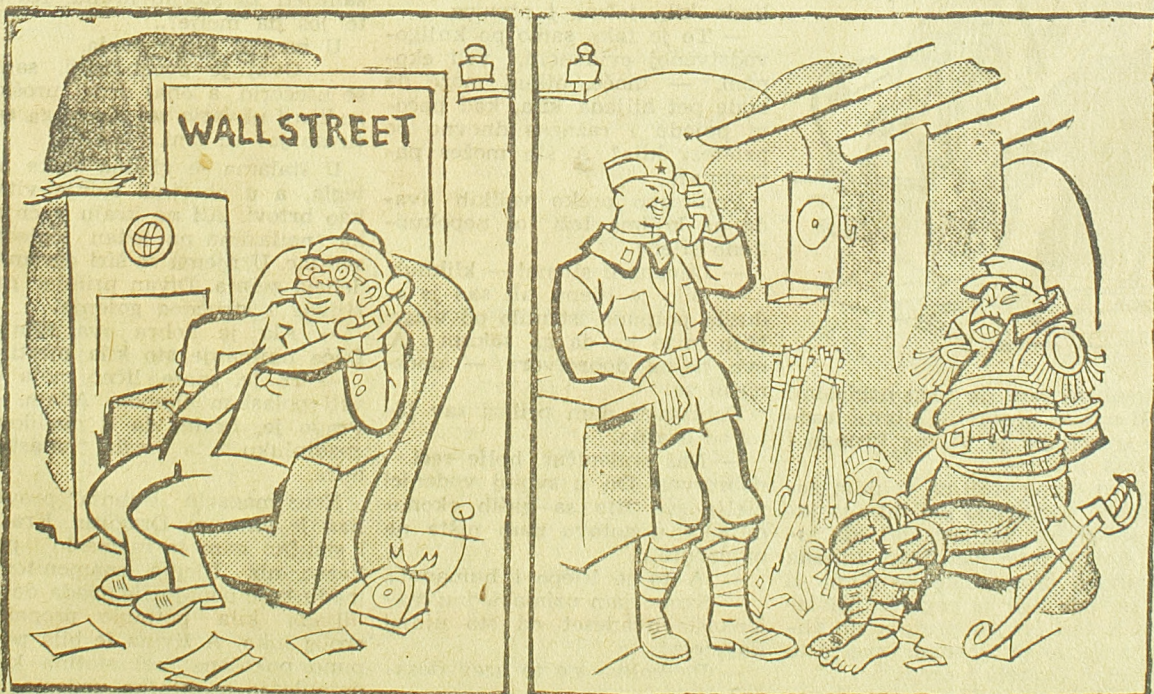
A „pod bagremom“ cupkaju ljudi od hladnoće, prosto kao da igraju bečarac.

Poslije dva i po sata donesu vam dijete.

— U redu! Dijete vam je zdravo!

— E, baš vam hvala! Nego, da li biste sad meni dali nešto za kijavicu što sam je navukao čekajući pod ovim vašim bagremom?

NIJE KOME JE REČENO ...

— Halo, Pekin! Jest li zadovoljni pošiljkom oružja?

— Jesmo, jesmo, baš vam hvala!

Vizitkarta

Bila je to šlager senzacija za našu palanku i o njoj se pričalo duže vremena. Događaj se desio jedne nedjelje poslije 12 časova. Na našoj jedinjoj radničko-namještenskoj menzi bučno su se otvorila vrata i iz njih je izletio Fića Jegulja, rukovodilac tog prehranbenog objekta. Dočekavši se na noge, pustio je ovaj svoj mehanizam za hodanje u puni pogon, u želji da što prije iščezne. Odmah za njim pojavili su se na vratima njegovi abonirci, koji su demonstrirali: „Ua!“, „Ček! da ga nahranimo ovim!“ Pokuljali su u grupici, noseći duboke i plitke tanjire sa bogougodnim menzaškim preradevinama i pojurili za njim.

Fića je preletio preko trotoara, a na kaldrimi se okliznuo i pao u jednu baricu. Ispod miške mu je iskliznula tašna, iz koje se rasula masa bijelih kartončića. Fića se u magnovenju digao, zgrabio tašnu i nestao iza susjednog ugla.

Gonitelji su pristigli, nagli se nad razasuše kartončiće, podigli jedan i na njemu čitali:

FICA JEGULJA

rukovodilac, nabavljač, magacioner, blagajnik, knjigovođa radničko-namještenske menze br. 1, evidentičar Sreskog narodnog odbora, zadužen za turizam i ugostiteljstvo.

Po kaldrimi su bile razvijane vizitkarte. A njihova istorija počinje prije ovog događaja.

Fića je bio agiln čovjek. Čega god se uhvati, krene kao podmazano. Primijetili to ljudi, pa navalili na njega sa sve novim i novim dužnostima. Zaista je došlo do toga da su sve te titule ispisane na vizitkarti bile i njegova realna zaduženja. Ponošio se on time, a i ženi njegovoj bilo je milo što joj je muž tako značajna ličnost i u želji da što više istakne njegov značaj, natjerala ga da štampa i vizitkarte.

Međutim, to je bila samo spoljna strana. Dok je u Sreskom odboru, on je pored knjiga evidencije pravio i — jelovnik menze za iduću nedjelju; uz poslove oko turizma — brinuo se i o knjigovodstvu menze; kad je u magacinu — planira o problemu ugostiteljstva; kad putuje kao nabavljač po okolnim mjestima — dio vremena posvećuje pronalazanju turističkih zanimljivosti i

uzgred konceptira evidentičarske izvještaje za sreski odbor.

Naravno, sve mu se te funkcije izmiješale, a kao posljedice toga — hrana u menzi postala jednolična i suvoparna kao knjigovodstvo pa je to na kraju i izazvalo onaj revolt aboniraca.

Abonirci su vizitkarte razdijelili među sobom, stvar im je sada bila potpuno jasna, i idućeg dana postavio Fiću ultimatum: ili da se posveti rukovođenju menze ili da u nju više i ne prigviri. Tako je Fića predao redom ostavke jednu za drugom, tužno je precrtavao na vizitkarti zvanja i ostalo mu je samo jedno: rukovodilac menze. Skromno, za njega nedovoljno zvučno, ali za njegove abonirce značajnije nego papska titula.

Nisam ja

Birokratija se dijeli na fele. Ovaj slučaj spada u konjsku birokratiju, jer se u rasadniku Svezozareva razbolio konj i istripio sve potrebne birokratske procedure.

U veterinarskoj ambulanti u 10 časova uveče rekao je čuvar: — Dežuran je veterinar Maširević, a što se mene tiče, ja ne mogu ništa, jer nisam ja...

Veterinar Maširević nađen je u svome stanu.

— Pogriješili ste! Manola je dežuran. Nisam ja...

Do Manole nije moglo da se dođe, jer je električno zvonce bilo isključeno. A sigurno bi i rekao:

— Nisam ja...

Pošto se tako načekao pomoći, konj je — ozdravio.

Luksuz

— Ovdje ćete malo duže da pričekate na voz — kaže službenik željezničke stanice u Beloj Palanci. — Izvolite u čekaonicu.

Stanica je nova, sigurno je i čekaonica lijepa — svako bi to pomislio. Međutim, čekaonica sva izrešetana. U zidovima rupe, a neke gredice razbacane naokolo. Jedan putnik uglavio gredicu u rupu od zida i čuču usamljen.

— O-ho, ovdje su se izgleda vodile žestoke borbe!

— Kakve borbe? Ovo je novozasidana čekaonica — veli mi putnik.

— Zašto su zidovi ovako sljuštenji?

— E, to je, znate, radi toga — objašnjava ovaj stručno, što je putnicima često dosadno da čekaju na voz, pa tako od duga vremena ljušte zid. Zabavno je, a šta bi drugo radili?... — A zar ovdje nema klupe da se sjedne?

— Taman posla! To je luksuz! Nego nabi i ti, brajko, jednu gredicu ovako u zid pa čuču i čekaj!

— A zid?!

— Ko te pita za zid?! Otčuči ti tvoju partiju, pa uživaj!...

...dok nekom ne presjedne!

U PRIBOJU ČUDNO ČUDO KAZU...

U vozu između Priboja i Tuzle trojica razgovaraju. Jedan pobozan čovjek čitavo vrijeme priča o Hristovim čudima:

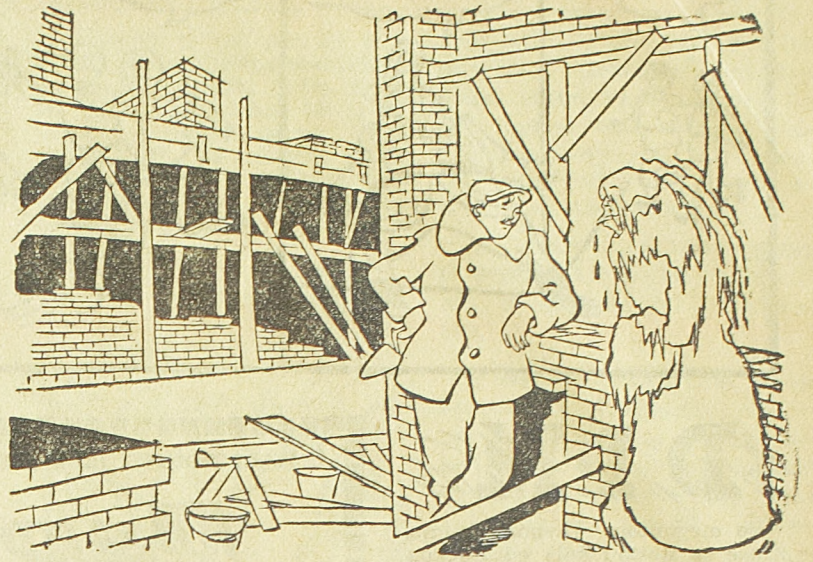
— ...a vjerujete li vi da je Isus Hristos sa sedam hljebova i sedam riba nahranio sedam hiljada ljudi?

— Vjerujem — odgovara drugi. — Pa ja sam rukovodilac menze. Samo ne vjerujem da su baš bili siti.

— I ja vjerujem — kaže treći. — Moje kolege iz Sreskog zajedružnog saveza u Priboju, kod Plevalj, napravili su slično čudo. Poslali su preduzeću „Mesar“ u Tuzli 410 grla sitne i 60 grla krupne stoke. Transport je putovao 4—5 dana a za ishranu su mu obezbijedili tri vreće mekinja. Baš kao i kod Hrista — time su nahranjena sva ta usta. Samo, i ja ne vjerujem da su se nasitila. Jer u Tuzli je moralo odmah da se zakolje 309, inače bi uginulo od iznurenosti.

NEMA ZIME

Neka građevinska preduzeća radiće i preko zime.

— E, tetka zimo, ovdje je besposlenima zabranjen ulaz.

Zagrebačke korpice

Pripovijeda jedan ovejani pesimista, pun ironije i zajedljivosti:

...Lijepa je to stvar, te žičane korpe koje su postavljene na tramvajskim stanicama u Zagrebu. Kao košarkaši, tramvajski putnici treba da ubacuju unutra upotrebljene vozne karte. Ova briga za čistoću naišla je kod dobroćudnih Zagrepčana na veliko razumijevanje: što više korpi, to više voznih karata razbacanih po ulici. Pokoja je se nađe i u korpi, ali zato treba kriviti vjetar.

U bliskoj budućnosti moraće da se iznad ovih korpi stavi upozorenje: „Upotrebljenu voznu kartu ne bacaj na zemlju već u korpu!“ A dobroćudni Zagrepčani u prolazu će pročitati one riječi „bacaj na zemlju“ i po tome će postupiti. Zatim će se iznad korpica montirati raznobojne signalne sijalice, koje će osvijetljavati — vozne karte bačene na zemlju. Tada će izaći naredba da se tramvajem smiju voziti samo oni građani koji ne bacaju vozne karte na zemlju... I svi će se građani voziti tramvajem, a bačenih karata biće još više na zemlji. Zatim će se skinuti signalne sijalice, zatim će se skinuti upozorenja, zatim će biti skinute korpice... I svi će se Zagrepčani voziti tramvajem... i bacace i dalje vozne karte na zemlju...

To je, srećom, glas ovejanog pesimiste, a u početku donekle izgleda tako.

PUNA ŠKOLA

Narodna poslovice „Puna škola daka — niotkuda vrata“ više ne važi za selo Draginac, pošto je tamo uvedena nova: „Puna škola žita — ko te za to pital!“

— Pa što se ne obratite Sreskom odboru? — interesuje se neko dobronamjerno.

— Ne vrijedi! — odgovaraju. — A Ministarstvu prosvjete?

— I to smo probali.

— Pa šta kažu?

— Čute! Jedino ne čuti „Žitopromet“, ali on veli da su oni tako radili i prošle godine, pa što ne bi i ove. Hljeb nasušni preči je od prosvjete. A daci neka sačekaju do proljeća. Oni bar imaju vremena!...

NEMA KO DA RADI

U ušima su mi brujali savjeti: „...Gledaj da tamo sakupiš što više iskustava, kako bi problem snabdijevanja i rada na našoj novoj ekonomiji sproveli pravilno. To treba da budu ljudi sa velikim praktičnim iskustvom...“

Uskoro sam stigao u gradsku ekonomiju Bubanj u Toponici gdje se na prostranim poljima nalazi silno bogatstvo.

— Hodite da vam pokažemo! — Kažu gostoljubiva. — Čuda smo mi ovdje napravili! Samo,

odmah moram da vam naglasim: kod nas se postavlja pitanje radne snage. To je veoma krupan i gorući problem...

Pred nama stoji na velikim gomilama naslagano pet hiljada kila krompira, petnaest hiljada kila stočne repe, četrdeset hiljada strukova crnog luka — divno li to izgleda kad se pogleda izdaleka! A kad čovjek pride malo bliže, prilično se iznenadi: sve je to potpuno izmrzlo i propalo. — Jasno je, da mora da se smrzne, kad stoji napolju na o-

vim mrazovima, — stručno nam razlaže jedan od ekonomata.

— A zar nemate magaze? — Kako ne! Možete da je pogledate!

Na tavanu magaze leži pet hiljada kila ječma i pšenice.

— To je tako samo po knjigovodstvenoj evidenciji, veli ekonom, — inače, otkud može da bude pet hiljada kila, kad pacovi pojedju i raznesu dnevno po pet-šest kila? A šta možeš pacovima?...

Prelazimo preko velikih livada na kojima leži još nepokupljeno sijeno.

— Lijepog li sijena! — kliknuh.

— Bilo je lijepo, ali sad je odozdo potpuno istrulilo od vlage. Nije imao ko da ga sakupi... A, evo našeg dobrotvora — upoznajte se!

Dobrotvor nam prilazi sav bijel od brašna.

— Naš vodeničar, bolje reći — dobrotvor! On u svojoj vodeničar melje sve žito sa naših ekonomija, a u gotovu nam ništa ne naplaćuje...

— A to je lijepo i humano!... — Samo nam uzima jednu malenkost: dvadeset od sto ujma! Bagatela!

— Pa koliko ste to uzeli dosada?

— Nešto preko tri hiljade kila.

Naši smo... Ako neće svoj svoje...

— Ako, ako... treba jedni druge da pomažemo!

Na ekonomiji u Belotincima graška koliko god hoćeš. Milina jedna! Hiljadu kila!

— Silan je to bio grašak, sjećam se dobro — kaže Adam, ekonom. — Sad je nagiržen od gagicice. Navalila gagicica na grašak, ko jare na krivo drvo, i satre ga. Kažu da ga sad treba samljati za stočnu hranu. Ko će to još da melje?...

U magazini puno meda. — Ovaj je ovogodišnji, samo se ušćerilo, a onaj drugi prošlogodišnji ukvario se! Ko bi ga sačuvao još od lani...

U štalama se gladna stoka istegla, a u oborima svinje vitke kao hrtovi. Ali na kraju voćnjaka nailazimo na jedan ugledni svinjac. U njemu se širi ogromna debela svinja. Divan primjer pažljivog i stručnog gojenja.

— Ala je dobra ova svinja! Daće najmanje sto kila masti.

— To je, znate, lično moja — veli polaskan ekonom Adam. — Pravo je, brate, da u ovolikom gazdinluku i ja malo omastim brke.

Kroz magacin „Bubnja“ proveo nas je ekonom Dragutin Krasić i stručno nam je razjasnio i pokazao niz lijepih znamenitosti, među koje ponajprije spada deset hiljada kila potpuno propalog crnog luka. A živina je bila potpuno pokošena: pet stotina kila uginulo je za kratko vrijeme.

— Sta im ja mogu! — veli

ekonom Krasić. — Udarila neka rednja! Nisam ja piličarski doktor...

„Možda i ovaj drži neki uzoran svinjac“ — pomislih, i — nisam se prevario. Ogromna jokiširska svinja valjala se po sjajno uređenom svinjcu.

— Evo bogatstva „Bubnja“! — uzviknuh.

— Kakvog „Bubnja“?! — prekidme me čisto ljutito Krasić. — Koješta, ovo je lično moja svinja.

— Ala ste je divno uhranili!

— Što da ne! Ima ovdje hrane za nju koliko god hoćete. Tjeraću je do trista kila...

Onda se malo zamisli:

— S te strane je ovdje zgodno, samo — nema ko da radi. Tolike konferencije, pa ništa! Eto, i večeras održavamo jednu — dođite!

U velikoj, lijepoj dvorani sastalo se puno ekonomata, magacionera, nastojnika, knjigovođa, evidentičara, administrativnih manipulanata, kurira i još nekih činovnika, pa su poslije žučnih i vatrenih govora donijeli rezoluciju „da na „Bubnju“ ne može biti bolje sve dotle dok se ne riješi problem radne snage“.

— Jesi li pokupio korisnih iskustava na „Bubnju“ za stvaranje naše nove ekonomije? — pitaju me na povratku.

— Slabo, bogami! Tamo — puk'o bubanj!

— Kako: puk'o? Pa valjda si vidio kako treba da izgleda dobra ekonomija?

— Ne, tamo sam vidio kako ona ne treba da izgleda.

Lj. P.

PROSVJETITELJKA

— Ankice, ko ono bješe Kristifor Kolumbo? — pitao je Ankiću Jelinić, učiteljicu iz Male Graduse u Srezu kostajničkom njen vjerenik.

— To je pronalazač Amerike.

— A kad je bio boj na Kosovu?

— 1389 godine.

— E, hvala ti! Daci me pitaju, a ja moram da im odgovorim.

— Čekaj, čekaj, malo, dragi! Sta ono reče da bi htio danas da ti spremim za ručak: pileću čorbu i podvarak, ili krompir-pire?

— Spremi duveč. A sad moram da produžim čas.

— E, kaži daci da će danas imati samo dva časa u učionici. A poslije će biti dva časa fiskulture. Treba da mi poberu kupus na njivi. A sutra... Reci im da je učiteljica naredila da sutra neće biti predavanja i da mogu doći na čas tek kroz pet dana. Znaš, kad se vratimo iz Zagreba...

— Hoću, hoću, dušice... — i ode vjerenik u prosvjetiteljsku akciju.

Dok je Ankica kuvala ručak, u školskoj učionici daci su pozajmljivali jedni drugima i olovku da zabilježe predavanje njenog zamjenika, koji, uzgred rečeno, nikad nije ni bio učitelj. U tome su se izvježbali, jer Ankica stalno zaboravlja da im kupi olovku i drugi pribor za novac dobijen od prihoda sa školskog imanja.

Na času fiskulture uspješno je obran kupus, a zatim je nastao školski odmor od pet dana.

Poslije lijepe šetnje učiteljice i njenog vjerenika po Zagrebu i prodaje školsko-zemaljskih proizvoda po maksimalnim cijenama, školski rad u Maloj Gradusi o pet ide starim tokom.

Onomad na času spremanja turšije upade u Ankičinu kancelariju sa šporetom jedan član školskog odbora.

— Šta to radiš, Ankice? Zašto djecu ne učiš?

— Ko mi šta može?! — odgovori Ankica i nastavi posao.

Na ovo Ankičino pitanje svakodnevno se u Maloj Gradusi očekuje odgovor.

O jednom takmičenju

Na startu mase takmičara: članovi Narodnog fronta i AFŽ, omladinci i Građevinsko preduzeće „Krajina“. Pretstavnik SNO-a Sreza pčinskog pozdravio je učesnike, a zatim je starter dao znak i takmičari su krenuli.

Pršti zemlja pod udarcima pijuka, kolica bjesomučno jure. Nevjerojatnom brzinom takmičari su prošli kroz cilj. Odmah zatim nastavlja se takmičenje na drugom dijelu etape. Među takmičarima se primjećuje veliko oduševljenje i polet. Iz ruke u ruku lete cigle — zidovi rastu. Što se više približavaju cilju druge etape, finiše se pojačava. U velikoj grupi prolaze kroz cilj. Stiglo se do krova.

Ma da je druga etapa bila najteža, među takmičarima se ne primjećuje zamor. Predlažu da se odmah nastavi sa trećom etapom. U ovoj etapi započinje još oštrija borba. Jedni tešu građu, drugi zakivaju i za kratko vrijeme zgrada je pokrivena crijepom. I ova je staza u sjajnom vremenu pređena.

Za četvrtu, krajnju etapu nedostajali su prozori i vrata. U posljednjem trenutku uprava rudnika u Majdanpeku podnosi prijavu da u svojoj režiji učestvuje u takmičenju, ali žiri — odbija ponudu. Četvrta etapa se odlaže.

Građani, daci, učenici u privredi i ostali zainetersovani, s nestrljenjem očekuju da se okonča ovo takmičenje, koje je prekinuto — decembra mjeseca 1947 godine.

SILAN BORAC

U mnogim srezovima zbog neefikasnosti nadležnih komisija nije sprovedeno uništavanje biljnih štetočina — gubara.

— Ne, ne mene, nisam ja gubar, nego čekam proljeće pa da pohvatam njegove leptire.

UZ GITARU

PODIGAO sam kragnu na kaputu i zaklonio uši. Čekam „dvojku“, dok vjetar svira u dućuk. Protiv ove odvratne košave, po mome receptu, jedino autosugestija pomaže. Začas se prenosim mislima na plažu, uvjeravam sebe kako me sunce peče. Grupa na stanici se povećava a tramvaja već deset minuta nema. Napuštam plažu i sunce i kujem u glavi plan: treba napisati kritiku. Dodavola sa ovim tramvajskim saobraćajem! Kritiku, nego šta!

Na stanicu je stiglo društvanje — pet mladića. Blago njima, svi veseli, pjevaju a jedan svira na gitari. Kako im nije hladno? — mislim u sebi, slušam pjesmu i polako se otkravljujem. Ali utom stiže tramvaj. Skoro svi smo se potrpali. Na žalost, trojica veseljaka ostala su na polju. Eto, pokvarilo se društvo. Pogledam — oni nimalo tužni. Namiguju kolegama na ogrozdanom ulazu i pokazuju nešto rukama.

Cim je krenuo tramvaj, jedan veseljak na papuču pružao je ruku i nešto hvatao. Tramvaj zadržao kao stari okružni voz i naglo stade. Ja

zamalo ne probih rebra sapatniku ispred sebe, on pak zgazi korpu ženi koja je stajala pred njim, a korpa zakači neku žensku čarapu. Nastade galama: korpe, čarape, dugmad, šeširi. Pađe mi na pamet ona gruba dječija igra „prenosi“, u kojoj posljednji u redu udari pretposljednji i vikne: „Prenesi!“ Ovaj pak udari onog ispred sebe pa i on vikne, i tako redom — do prvog... Ovo razmišljanje prekide najsnalazljiviji putnik.

— Trola je pala! uzviknu, i svi putnici prihvatiše.

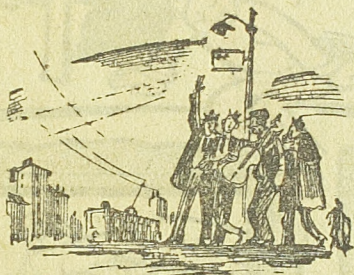
Kočničar iskoči sa prednje platforme. Tramvaj zatim krenu. Najednom čuh iza sebe gitaru i pjesmu. Okrenem se — sva petorica veseljaka.

Pjevaju i gledaju potsmešljivo na putnike koji još uvijek gundaju.

— A tako!..

Volim da maštam i razmišljam, možda mi je to i mana. Međutim, napustio sam misao o plaži i suncu, jer je u tramvaju toplo, ali sam zato čvrsto ostao pri tome da napišem kritiku — dođuše, malo drugačiju.

C. K.

S V E T O G R D J E

— Da, da, gazda-Vaso, u ovom socijalizmu ništa više nije sveto.

— Sasvim ste u pravu, gazda-Jovčo, sasvim. Slažem se s vama. A o čemu se radi? Da nisu izvor u kapelici svete Petke čija voda pomaže nerotkinjama monopolisali i prodaju kao državnu mineralnu vodu?

— Ama, jok, to bi bio dovitljiv poslovni poduhvat. On je svojstven samo nama iz privatne inicijative. Neće se oni tome dosjetiti.

— Da nisu poskidali svete ikone iz crkava i preselili ih u muzeje?

— Ne, ne. Radi se o nečem drugom: ne poštuju mrtvace!

— Ah, to li je! Pa dabome! Sigurno su pokupili kosti iz neke kosturnice i preradili ih u fosfate za dubrenje njiva?

— Ne, ne. Još gore. Zamislite ubijaju mrtvu sezonu.

— Kako to?

— Pa, znate, u našem građevinskom pozivu bila je ranije ovakva praksa: mi preduzimači preko ljeta sakupimo radnike i zidamo li, zidamo. Kad dođe zima, kažemo lijepo radnicima: „Dovidjenja, do idućeg proljeća“ i — mili moji kud koji. Nećemo valjda još i da ih krijemo preko

zime. Zvalo se, to je mrtva sezona. Rodila se, razvijala se i umrla. Bog da joj dušu prosti! Svako je to u građevinarstvu poštovao kao svetinju.

A gle sada: Smrt mrtvoj sezoni! Nastavljaju posao na građevinama i preko zime.

— Strašno!

— Da, strašno je kako se mi toga ne sjetismo — zaradili bi dvaput više...

P A R — N E P A R

Čitavu revoluciju u distribuciji robe izazvaće novi metodi koje primjenjuje jedna beogradska radnja na čošku. Donosimo izvod iz njenog plana rada za sljedeću nedjelju:

Parnih datuma predavati — ženske čarape.

U neparne dane — muške čarape.

Ponedjeljkom i utorkom — braon.

Srijedom i četvrtkom — grao. Petkom — šarene.

Subotom — crne (onda se obično ide na groblje).

Ovakvo planiranje preporučuje se i ostalim preduzećima. Blagajna željezničke stanice u Šidu već ga ostvaruje. U parne dane prodaje karte od Šida do Bačinae po 6 dinara. A u neparne dane za istu relaciju isti pravac po 8 dinara. Valjda se u neparne dane, da bi se ubila monotonija,

SLADOKUSCI

U toj menzi dogodila se nevjerojatna stvar.

Jednog ručka našla se na tanjiru pred svakim abonircem povećava svinjska krmenadla. Ljudi su otsjecali po parče, stavljali u usta, pravili grimasu kao da mjesto mesa žvaču komad sapuna i izjavljivali: „Nije po našem ukusu“. Šnicle su vraćali i tražili tanjir geršle.

Za to vrijeme jedina preostala svinja iz menzine ekonomije preskočila je ogradu obora, i odlutavši u obližnju šumu, počela da se penra po starim šumskim deblima i zaviruje u njihove šupljine.

I za jedan i za drugi slučaj krivac je bio — med. Menza je svojevremeno dobila poveću količinu ovog slatkog artikla. Kakvim je manipulacijama uprava djelovala na njega nije poznato, ali je uglavnom postigla da se nekoliko desetina kilograma ukvari.

Med je tako dospio na „trpezu“ svinja i — dopao im se. Sve su se oblizivale jedući. Uskoro je zaklan jedan četvoronožni sladokusac. Eto, to je ono zaslađeno meso koje je natjeralo abonirce da se radije odluče za geršlu nego za šnicle.

Druga svinja nije više mogla da živi bez ove slatke hrane, pa je, kao neki oblaporni Meda Mededović, pošla u šumu da u dupljama drveća pronalazi pčelinje magacine.

Ipak, čitaoče ne misli da se sve ovo baš u potpunosti ovako odigralo, ali budi siguran da u Madenovcu postoji fabrika džakova „Crvena zvezda“ u kojoj čak i med stigne da se ukvari.

NEOBIČAN KALENDAR

U selu Bigrenica — Medare, u Srezu ravaničkom, službenik Otkupnog odjeljenja zadruge toliko je pobrkao kalendar da nikako ne može da udesi radno vrijeme baš onog dana kad je zakazan otkup. A ne može zato što, kako izgleda, on i nema nikakvo radno vrijeme — ne zna se ni da li uopšte išta radi. Poznato je samo to da se seljaci vraćaju sa neotkupljenim proizvodima i razbijaju glavu, jednako misleći po kakvom se kalendaru upravlja taj službenik za otkup. Najzad su utvrdili da se on upravlja po — javašliskom kalendaru.

šalajke

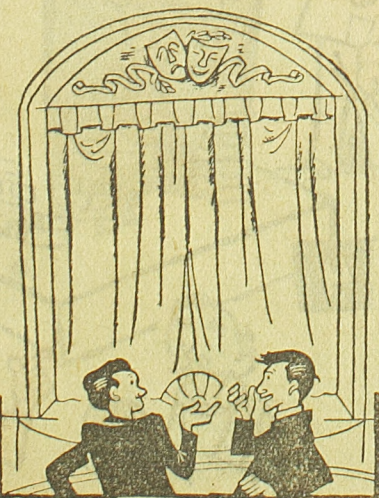
Novi život svuda sviće: i močvare rodne biće. Orali smo s puno volje pirinčano polje

— šalaj!

U brigadi prve smjene pročitali pohvaljene. Ponosi se sad moj dika značkom udarnika

— šalaj!

U pozorištu

— Jedva čekam da počne pretstava pa da se lijepo iskašljem.

KROMPIRI SE KROMPIRAJU

Zajedničkim zalaganjem nekoliko preduzeća, među kojima su i željezničke radionice u Nišu, fabrika „Balkan“, livnica „Jastrebac“ i još nekoliko, propalo je oko 40.000 kilograma krompira. Polovina se smrzla, jer je transportovana u otvorenim vagonima. A na stanici pjevuše: „Krompiri se krompiraju“ i kažu:

— Glavno je da su drva iz Kosovske Mitrovice stigla u zatvorenim vagonima i da se nisu smrzla, a za krompir ćemo lako...

PRVA ZIMSKA „JEŽEVA“ IZLOŽBA

Izložba traje od 25-XII-1948 do 1-I-1949 god.

Ulaz besplatan, knjiga utisaka se nalazi u direkciji svakog preduzeća ili obližnjeg biroa za pričužbe i žalbe.

PRIREĐIVAČI

nesavjesni građani
štetočine
birokrate
i ostali koji zagorčavaju život radnom svijetu.

OČJENJIVAČKI ODBOR

plenum savjesnih građana

KATALOG

1. kompozicija
2. grafika
3. kamen
4. primijenjena umjetnost
5. ulje
6. akvarel
7. tuš
8. mrtva priroda
9. akt
10. drvorez
11. keramika.